

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Kunst og kultur

Kultur- og likestillingsdepartementet
Postboks 8030 Dep 0030
0179 Oslo

Vår dato: 18.12.2023 **Vår referanse:** 202340953-2 **Vår saksbehandler:**
Deres dato: **Deres referanse:** Anniken Bjørnes

Innspill til handlingsplan for deltakelse i kultur-, idretts- og friluftslivsaktiviteter

Trøndelag fylkeskommune er opptatt av at barn og unge i fylket skal ha gode vilkår for en aktiv fritid, og finner i den sammenheng arbeidet med en nasjonal handlingsplan for deltakelse svært positivt.

Trøndelag fylkeskommune utarbeider i perioden 2022-2024 en kulturplan for barn og unge i fylket. Arbeidet med planen har som målsetning å dekke hele bredden av kulturbegrepet: Kunst, kultur, idrett, friluftsliv, frivillighet, kulturarv og kulturnæring, samt inkludere sørsamisk språk og kultur. Ett hovedmål er å sikre et bredt, mangfoldig og inkluderende kulturtilbud, som bidrar til trivsel og bolyst for unge. Planen skal bidra til økt sosial bærekraft i regionen, og like livssjanser for alle. I samarbeid med kommuner, institusjoner og organisasjoner vil vi i det videre arbeidet se mer på konkrete tiltak som støtter under noen overordnede satsningsområder. Et utkast legges ut for åpen høring i januar, og vil ende i en ferdig handlingsplan som skal behandles politisk i mai/juni 2024.

Fylkeskommunen arbeider parallelt med å ferdigstille og vedta en temaplan for frivillighet innen utgangen av 2024. Denne planen skal bidra til at man får på plass en mer helhetlig frivillighetspolitikk og da øker treffsikkerheten på vårt frivillighetsarbeid. Planen skal omfatte hele frivillighetsfeltet, og ha hele Trøndelag som nedslagsfelt. Planen skal utformes i samspill med kommunene og frivillig sektor, gjennom tilrettelegging av god dialog og felles møteplasser.

Trøndelag fylkeskommune har i 2024 fått ansvaret for å utvikle og drifte den nasjonale piloten «[ABC for god psykisk helse - gjør noe aktivt, gjør noe sammen, gjør noe meningsfylt](#)», og vi vil dra nytte av dette arbeidet. Lag og foreninger og frivilligheten ellers må involveres i dette nasjonale pilotprosjektet og bevisstgjøre seg metoden.

Vi er pt. i avslutningsfasen av et omfattende arbeid med et kunnskapsgrunnlag som skal legges til grunn for både kulturplanen for barn og unge og temaplanen for frivillighet. Dette består både av et kvantitativt og et mer kvalitativt kunnskapsgrunnlag. Det

Postadresse: Fylkets hus
Postboks 2560
7735 Steinkjer

Bankkonto: 86017685300
IBAN: NO8486017685300
BIC/SWIFT: DABANO22

Telefon: 74 17 40 00
Epost: postmottak@trondelagfylke.no
Org.nr: 817 920 632

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Kunst og kultur

kvantitative kunnskapsgrunnlaget sier noe om status for gruppen barn og unge i Trøndelag. Det mer kvalitative kunnskapsgrunnlaget baseres på møter med og andre innspill fra kommuner, samt innspill fra 2100 barn og unge i kommuner spredt over hele fylket.

Vi ser på bakgrunn av kunnskapsgrunnlaget at sosioøkonomiske faktorer, psykisk og fysisk helse, og funksjonsutfordringer kan være hindringer for aktivitet og deltakelse både innen idrett og kultur. Ut fra innsamlede data ser vi også at det er noen forskjeller på tvers av bostedskommunenenes sentralitetsklasser og på tvers av alder. Vi ser også at bruk av digitale flater til diverse aktivitet er utbredt, og noe barn og unge setter pris på.

Vi har gjennom arbeidet med kunnskapsgrunnlaget kartlagt en rekke behov. Vi vil her trekke frem noen av disse som gjentakende blant barn og unge:

- Et større mangfold i tilbud og aktiviteter for barn og unge – mer og annet enn «det typiske».
- Flere tilbud i tettbebygde strøk, med tilstrekkelig kapasitet.
- Bedre og mer tilrettelagte tilbud til barn og unge med psykiske og fysiske funksjonsutfordringer.
- Flere fritidsaktiviteter og tilbud tilgjengelig uavhengig av økonomi. Det ønskes kulturkort/fritidskort/ungdomskort, og tilgjengelig og gratis lån av utstyr innen både idrett og kultur.
- Mer faktisk medvirkning i utvikling og organisering av tilbud.
- Tilgjengelige og trygge fysiske møteplasser - med voksne til stede. Møteplasser både for egenorganisert aktivitet og aktivitet organisert av andre.
- Mer informasjon om tilbud og aktiviteter gjennom én kanal.
- Bedre kollektivtilbud i både spredt og tett bebygde strøk.

Kommunene ser behov for:

- Oppdatert kunnskapsgrunnlag bygd på involvering av barn og unge.
- Konkrete hjelpemidler for å gjennomføre medvirkningsprosesser.
- Samarbeid på tvers, internt i kommunene, og på tvers av kommuner.
- Tilrettelegging for nettverk og møtepunkter på tvers.
- Tilgang til én plattform for å samle informasjon om tilbud og aktiviteter fra alle aktører.

Kunnskapsgrunnlaget med det samlede datamaterialet legges nå til grunn for utformingen av planen, med satsingsområder og konkrete tiltak. Basert på dette har vi foreløpig kommet frem til tre satsingsområder:

- Møteplasser
- Medvirkning
- Samarbeid

På bakgrunn av dette svarer vi her generelt på spørsmålene dere stiller:

Hva er det viktigste din organisasjon/institusjon kan gjøre for å inkludere enda flere barn og ungdom i kultur-, idrett- og/eller friluftslivsaktiviteter?

Dette er en problemstilling som Trøndelag fylkeskommune vil arbeide med våren 2024 i

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Kunst og kultur

tilknytning til at det utarbeides forslag til tiltak knyttet til kulturplanen. Av aktuelle tiltak som allerede gjennomføres kan vi peke på gratis leie av lokaler (videregående skoler) og utstyrssentraler for gratis utlån av utstyr innen både idrett og kultur. Dette for å inkludere flere gjennom å utjevne sosioøkonomiske forskjeller. Vi vurderer imidlertid tilrettelegging av trygge fysiske og digitale møteplasser for barn og unge, både for egenorganisert aktivitet og aktivitet organisert av andre, som viktigst per i dag.

Hva trenger din organisasjon/institusjon for å inkludere enda flere barn og ungdom i kultur-, idrett- og/eller friluftslivsaktiviteter?

For Trøndelag fylkeskommune vil det være viktig at satsninger for inkludering av flere barn og unge er godt forankret hos viktige aktører, som f.eks. staten, kommunene i fylket og det frivillige organisasjonslivet. Ulike aktører kan utvikle hver sine tiltak rettet mot samme mål da de besitter forskjellige virkemidler. Vi ser f.eks. at barn og unge har stor interesse av å være på digitale flater, men samtidig savner møteplasser for egenorganisert aktivitet. Her kan et samarbeid med kommunene hvor fylkeskommunen gjennomfører en satsning på trygge, digitale fritidsklubber, mens det i kommunene arbeides med fysiske fritidsklubber være en mulighet. Koordinering på tvers vil da være en forutsetning for å kunne lykkes. En nasjonal satsning vil kunne understøtte slike initiativ i regionene og bidra til inkludering av enda flere barn og unge.

Hvem trenger dere å samarbeide med for å inkludere enda flere barn og ungdom innen kultur-, idrett- og eller friluftslivsaktiviteter? Og hva skal til for at dere finner sammen?

For fylkeskommunen vil det være naturlig å søke samarbeid med kommunene i fylket. Videre vil samarbeid med institusjoner på kulturfeltet samt frivillige organisasjoner som f.eks. idrettslag være viktig. Også nasjonale kompetanseorganisasjoner som f.eks. Ungdom & Fritid vil kunne være viktige samarbeidspartnere. På bakgrunn av innsamlet datamateriale vil vi understreke at den viktigste samarbeidspartneren er barn og unge selv gjennom medvirkning. Fylkeskommunene og nasjonale aktører kan i større grad koordinere og samordne, initiere og tilrettelegge for nettverk og møtearenaer for samarbeid på tvers. I slike samarbeid bør en fast struktur ligge til grunn.

Med vennlig hilsen

Anniken Bjørnes
Prosjektleder

Dette dokumentet er elektronisk godkjent